

Henrik Ibsen (Χένρικ Ίψεν)

Η κυρά της θάλασσας

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΜΕΛΜΠΕΡΓΚ

ΒΑΝΓΚΕΛ

Και για τι μιλούσατε;

ΕΛΙΝΤΑ

Πιο πολύ για τη θάλασσα.

ΒΑΝΓΚΕΛ

Α!... Για τη θάλασσα λοιπόν!

ΕΛΙΝΤΑ

Για τη φουρτούνα και τη γαλήνη. Για τις σκοτεινές νύχτες στο πέλαγος. Λέγαμε και για τη θάλασσα όταν αστράφτει στον ήλιο. Πιο πολύ όμως μιλούσαμε για τις φάλαινες και τα δελφίνια και τις φώκιες, που στην κάψα του μεσημεριού βγαίνουν και ξαπλώνουν πάνω στις ξέρες. Και για τους γλάρους, τους θαλασσοαετούς και όλα τα θαλασσοπούλια.

Χένρικ Ίψεν (1828-1906)

Νορβηγός ποιητής και συγγραφέας, από τους πρωτοπόρους της σύγχρονης ευρωπαϊκής δραματουργίας. Γεννήθηκε στο Σκίεν της Νορβηγίας. Το 1835 μετά τη χρεοκοπία του πατέρα πηγαίνει μαθητευόμενος σε φαρμακείο του Γκρίμσταντ. Εμπνευσμένος από τους αγώνες ανεξαρτησίας που κυριαρχούν στην Ευρώπη γράφει το πρώτο έμμετρο δράμα του, τον *Κατιλίνα* (1849). Το 1850 εγγράφεται στο πανεπιστήμιο της Χριστιανίας και παρουσιάζεται η πρώτη παράσταση για το δεύτερο έμμετρο έργο του, τον *Τάφο του πολεμιστή*.

Το 1851 ο διεθνούς φήμης Νορβηγός βιολιστής Ούλε Μπουλ τον καλεί ως «δραματικό συγγραφέα» να συνεργαστούν στο νεοϊδρυθέν θέατρο του Μπέργκεν. Γράφει τη *Νύχτα του Αγίου Ιωάννου* (1853) και την *Κυρία Ίνγκερ του Έστεραντ* (1855), που παίζονται χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία. Το *Πανηγύρι στο Σούλ-χουγκ* (1856), όμως, γνωρίζει πραγματικό θρίαμβο και τον καθιερώνει.

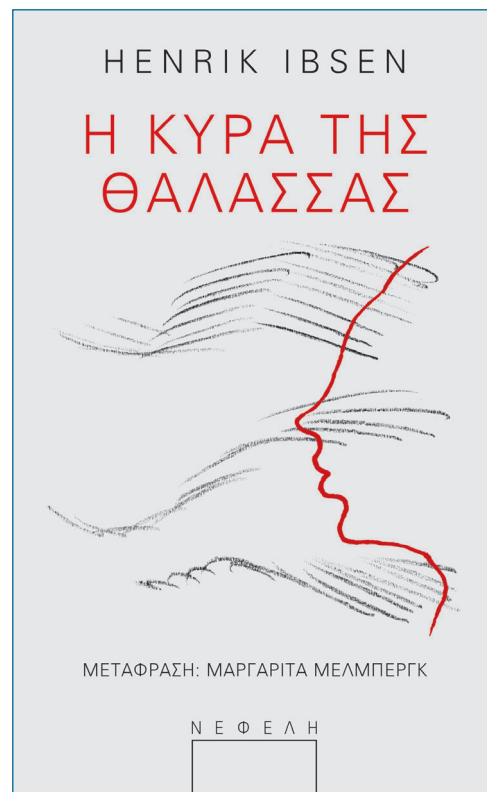
Το 1857 γίνεται καλλιτεχνικός διευθυντής του θεάτρου Χριστιανίας. Γράφει τα *Παλικάρια του Χέγκελαντ*, ιστορικό δράμα. Το 1858 παντρεύεται τη Σουζάνα Τούρεσεν και αποκτούν έναν γιο, τον Σίγκουρντ.

Από το 1860 έως το 1863 βιώνει έντονη απογοήτευση λόγω των αυξανόμενων χρεών του. Το θέατρο της Χριστιανίας χρεοκοπεί. Για ένα μεγάλο διάστημα μένει άνεργος. Κατορθώνει, ωστόσο, να εξασφαλίσει κρατική υποτροφία και ταξιδεύει στη Ρώμη. Παραμένει στο εξωτερικό είκοσι επτά ολόκληρα χρόνια, με έντονη τη νοσταλγία για τη Νορβηγία.

Το 1865 γράφει τον *Μπραντ*, έμμετρο δράμα. Το έργο αποτελεί μεγάλη εκδοτική επιτυχία και αναγνωρίζεται επίσημα ως εθνικός ποιητής, μαζί με τον Μπιέρνσον. Η νορβηγική κυβέρνηση του χορηγεί ισόβια σύνταξη. Στη Ρώμη γράφει τον *Πέερ Γκυντ* (1867).

Το 1869 ταξιδεύει στο Πορτ Σάιντ και παρευρίσκεται στα εγκαίνια της Διώρυγας του Σουέζ ως εκπρόσωπος της Νορβηγίας. Ολοκληρώνει τον *Σύνδεσμο των νέων*. Επισκέπτεται τη Στοκχόλμη και οι Σουηδοί του επιφυλάσσουν θερμότατη υποδοχή αναγνωρίζοντάς τον ως μεγάλο συγγραφέα. Επεξεργάζεται τα νεανικά ποιήματά του και εγκαταλείπει οριστικά τον έμμετρο στίχο.

Το 1875 η οικογένειά Ίψεν εγκαθίσταται στο Μόναχο. Αρχίζει να γράφει το κοινωνικό δράμα *Τα στηρίγματα της κοινωνίας*, με το οποίο εγκαινιάζεται το κοινωνικό θέατρο του Ίψεν. Το 1876 παρουσιάζεται ο *Πέερ Γκυντ*. Το έργο γνωρίζει μεγάλη επιτυχία στο θέατρο της Χριστιανίας. Ολοκληρώνει τα *Στηρίγματα της κοινωνίας* και η φήμη του εξαπλώνεται στην Ευρώπη. Στην *Ιταλία* γράφει το *Σπίτι της κούκλας* (1879), κάνοντας πράξη τη θεωρία του περί της ισότητας των φύλων. Ακολουθούν οι *Βρικόλακες* (1881), που ξεσηκώνουν θύελλα αντιδράσεων στους συντηρητικούς κύκλους της Ευρώπης. Στη Ρώμη γράφει το τελευταίο κοινωνικό δράμα του, το *Ένας εκθρόνος του λαού* (1882). Στη συνέχεια ακολου-

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ**ISBN: 978-960-211-950-1****Σελ. 240, τιμή: € 13,00****Σχήμα: 12,2x20εκ.****Μετάφραση:****Μαργαρίτα Μέλμπεργκ****Σχέδιο εξωφύλλου:****Σταύρος Παναγιωτάκης**

θούν τα έργα που τον καθιέρωσαν και που μέχρι σήμερα διατηρούν αμείωτο το ενδιαφέρον του κοινού: *Η αγριόπαπια* (1884), *Ρόσμερσκολμ* (1886), *Η κυρά της θάλασσας* (1888), *Έντα Γκάμπλερ* (1890).

Το 1891 ο Ίψεν επιστρέφει στη Χριστιανία για μόνιμη εγκατάσταση. Γίνεται δεκτός με μεγάλες τιμές. Στη Χριστιανία γράφει τον *Αρχιμάστορα Σόλνες* (1892), τον *Μικρό Έγιολφ* (1894) και τον *Γιον Γκάμπριελ Μπρόρκμαν* (1896).

Το μεγαλειώδες έργο του Νορβηγού θεατρικού συγγραφέα θα κλείσει με τον δραματικό επίλογο *Όταν ξυπνήσουμε εμείς οι νεκροί* (1899).

Πεθαίνει στις 23 Μαΐου του 1906, σε ηλικία εβδομήντα οκτώ χρονών. Στο μνήμα του στήνουν μια αξίνα η οποία συμβολίζει τον άνθρωπο που έσκαψε βαθιά στην ανθρώπινη ψυχή.